

TOBB, İTO, ATO, ASO TCMB FAİZ KARARINI DEĞERLENDİRDİ

İş dünyası kredi faizlerinde de indirim bekliyor

İş dünyası Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Para Politikası Kurulunun (PPK) yaklaşık iki yıl aradan sonra politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını 250 baz puan düşürerek yüzde 50'den yüzde 47,50'ye çekmesini memnuniyetle karşıladı.

Şimdi sıra bankalarda

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Merkez Bankası'nın politika faizini indirmesinin ardından sıranın bankalara geldiğini söyledi. Sosyal medya hesabından açıklama yapan Hisarcıklıoğlu, "Merkez Bankası yaklaşık iki yıl aradan sonra politika faizini 250 baz puan düşürerek yüzde 47,50'ye çekti. Şimdi sıra bankalarda. Bu indirimi öncelikli olarak KOBİ kredi faizlerine yansıtılmalarını, üretime ve istihdama destek olmalarını bekliyoruz" dedi.

Beklentileri karşılayan bir hamle

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç faiz indirimine ilişkin yaptığı değerlendirmede, indirim kararının ekonomide ön-

görülebilirliği sağlayan, 2025'e girerken faiz planlamalarının düşüş yönünde yapılabilmesine yönelik beklentileri karşılayan bir hamle olduğunu ifade etti.

Finansman koşullarının iyileşmesinin, yatırım ve üretime katkı verecek en önemli unsur olacağını kaydeden Avdagiç, "Fonlama maliyetlerinin yüksekliği yatırım ve ticaretin önünde engel. Bu süreçte finansmanı üretime ve yatırıma yönlendirecek seçici bir kredi mekanizması tesis edilmesi son derece önemli" diye konuştu.

Avdagiç, 2025'te finansman koşullarının enflasyon, faiz ve kur kanalındaki gelişmelerin bütününe göre şekilleneceğini aktararak, "İş dünyası olarak bu üçlü arasında bir denge kurulacağına eminiz." dedi.

Piyasaya moral olacak

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe de "İhracatçılar olarak mart ayından bu yana yüzde 50'de tutulan politika faizinde indirim zamanının artık geldiğini düşünüyoruz. Merkez Bankası da bu yönde adım attı" ifadelerine yer ver-

di. Gültepe, 2025'e girmeden faizin 250 baz puan indirilmesini memnuniyetle karşıladıklarının altını çizerek, "Yatırım yapmak isteyen ya da işletme sermayesi zayıflayan firmalarımız için faizlerin makul seviyelere indirilmesi çok önemli. Piyasaya da moral olacağını düşündüğüm indirimlerin enflasyondaki gerilemeye paralel olarak sürmesini arzu ediyoruz" dedi

Bankalar da kredi faizlerini indirmeli

ATO Başkanı Gürsel Baran da faiz indiriminin 2025 yılı beklentileri açısından umut verici olduğunu bildirdi. Faiz indiriminin, ticaret, yatırım, üretim ve istihdamı canlandırarak şekilde devam etmesi gerektiğini vurgulayan Baran, "Bu süreçte bankaların da kredi faizlerini indirerek, KOBİ'lerimiz başta olmak üzere, reel sektöre destek olmalarını bekliyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

Sanayicinin kredilerine yansımaları önemli

Ankara Sanayi Odası Başkanı Seyit Ardıç ise "Bu indirimin

en kısa sürede, finansman sorunu yaşayan sanayicilerimizin kullandığı kredilere de yansımalarının, üretim, istihdam ve ihracatımızın sürdürülebilirliği açısından önemini bir kez daha vurgulamak istiyorum" görüşünü paylaştı.

Finansa erişim ve yatırım ortamı açısından çok önemsiyoruz

Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın ise yılın ikinci yarısından bugüne ekonomik göstergelerin faizlerin düşmesi noktasında sinyal verdiğini ve Merkez Bankasının da 250 baz puan indirimle bu doğrultuda adım attığını kaydetti.

Aydın, faizlerin düşmesini finans erişim ve yatırım ortamı açısından önemsediklerini ve bu kararın piyasalara moral olacağını vurgulayarak, "Merkezin para politikasındaki kararlı duruşu, dış kaynak maliyetinin yüzde 30 düşmesi ve 2025 yılı enflasyonunun yarı yarıya düşecek öngörüsü bizi bu beklentiye itmişti" şeklinde konuştu.

22 AY SONRA İLK FAİZ İNDİRİMİ

Merkez Bankası politika faizini 2.5 puan indirdi. Böylece Şubat 2023'ten bu yana ilk faiz indirimi yapılırken, 2025'te de sürecin devamı bekleniyor

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), yılın son Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında, faizde 22 ay sonra ilk indirime imza attı. Merkez Bankası Başkanı Fatih Karhan başkanlığında toplanan PPK, politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 50'den 47.5'e indirdi. Böylece Merkez Bankası Şubat 2023'ten bu yana ilk kez faiz indirimi gerçekleştirmiş oldu. Mart ayındaki 5 puanlık faiz artışından bu yana faiz sabit tutuluyordu.

KORİDOR DARALTILDI

Merkez Bankası ayrıca, faiz koridorunu da daraltma kararı aldı. Gecekl borç alma faizi yüzde 46, borç verme faizi yüzde 49 olarak yeniden belirlendi. Faiz koridorunun politika faiz oranına kıyasla +/ -150 baz puanlık bir araj ile belirlenmesine karar verildi.

Karar öncesi faiz koridoru +/ -300 baz puan olmak üzere yüzde 47-yüzde 53 olarak uygulanıyordu. Merkez Bankası koridoru daraltarak, bankaların likidite fazlası olduğu dönemde mevduat ve para piyasası fonlarında faizin daha fazla düşmesini engellerken, tahvillerin de cazibesinin artmasını sağlayacak.

BORSA 10 BİN PUANI GEÇTİ

Asgari ücret zammının yüzde 30'la beklentilerin altında kalmasının ardından faiz indirim

beklentilerinin güçlenmesiyle birlikte borsada çarşamba günü başlayan yükseliş dün de devam etti.

Önceki gün yüzde 2.5 yükselerek 9.916 puana çıkan endeks, dün de 10 bin puani geçti. Borsadaki yükselişin lokomotifini üstlenen bankacılık endeksinde üç gündeki yükseliş yüzde 10'a ulaştı.

ENFLASYONDA DÜŞÜŞ EĞİLİMİ

PPK sonrası yapılan açıklamada, kasım ayında yataya yakın seyir izleyen enflasyon ana eğiliminin aralıkta düşüşe işaret ettiği vurgulandı. Son çeyreğe ilişkin göstergelerin yurt içi talebin yavaşlamayı sürdürerek enflasyondaki düşüşü destekleyici seviyelerde bulunduğu belirtildi. Açıklamada, "Temel mal enflasyonu düşük seyretebilmeye devam ederken, hizmet enflasyonundaki iyileşme belirginleşmektedir. İşlenmemiş gıda enflasyonu önceki iki aydaki

yüksek seyrin ardından aralık ayında ılımlı görünmektedir. Enflasyon beklentileri ve fiyatlar davranışları iyileşme eğilimi seçilebilir. Birlikte, dezenflasyon süreci açısından risk unsuru olmaya devam etmektedir" denildi.

Para politikasındaki kararlı duruşun yurt içi talepte dengelenme, Türk lirasında reel değerlendirme ve enflasyon beklentilerinde düzenleme vasıtasıyla aylık enflasyonun ana eğilimini düşürdüğü ve dezenflasyon sürecini güçlendirdiği kaydedilerek, "Maliye politikasının artan esgüdümü de bu süreçte önemli katkı sağlayacaktır. Aylık enflasyonun ana eğiliminde belirgin ve kalıcı bir düşüş sağlanana ve enflasyon

Tarih	Faiz (%)	Karar (Puan)
23 Şubat 2023	8.50	-50
22 Haziran 2023	15.00	+650
20 Temmuz 2023	17.50	+250
24 Ağustos 2023	25.00	+750
21 Eylül 2023	30.00	+500
26 Ekim 2023	35.00	+500
23 Kasım 2023	40.00	+500
21 Aralık 2023	42.50	+250
25 Ocak 2024	45.00	+250
21 Mart 2024	50.00	+500
26 Aralık 2024	47.50	-250

beklentileri öngörülen tahmin aralığına yakınsayana kadar sıkı para politikası duruşu sürdürülecektir. Bu doğrultuda, politika faizinin seviyesi, enflasyon gerçekleştirmesi ve beklentileri göz önünde bulundurularak öngörülen dezenflasyon sürecinin gerektirdiği sıklığı sağlayacak şekilde belirlenecektir. Enflasyonda belirgin ve kalıcı bir bozulma öngörülmesi durumunda para politikası araçları etkili şekilde kullanılacaktır" değerlendirme yapıldı.

Kredi ve mevduat piyasalarında öngörülen dışarda gelişmeler olması durumunda parasal artırım mekanizmasının ilave makroihyaleti adimplarla desteklenmesine dikkat çekilerek, "Likidite koşulları muhtemel gelişmeler göz önünde bulundurularak yakından izlenmektedir. Kurul, politika kararlarını, enflasyonun ana eğilimini geriletecek ve enflasyonu orta vadede yüzde 5 hedefine ulaştırarak parasal ve finansal koşulları sağlayacak şekilde belirleyecektir. Kurul, fiyat istikrarını temel amaç doğrultusunda elindeki tüm araçları kararlılıkla kullanacaktır" denildi.

PPK 2025'te 8 toplantı yapacak

TCMB, gelecek yıl izlenecek para politikasına dair bir yol haritası niteliği taşıyan 2025 Yılı Para Politikası'nı da yayımladı. Para Politikası Kurulu (PPK) açıklanacak takım çerçevesinde 2025'te 8 toplantı gerçekleştirilecek. PPK toplantısı öncesindeki sessiz dönem üç iş günlük süreyle kapsayacak ve bu süre içinde para politikasına yönelik dış iletişim yapılamayacak.

2020 yılından bu yana yılda 12 defa toplanan PPK, en son 2019 yılında 8 toplantı

yapmıştı. Analistler PPK'nın 2025'te politika faizini yüzde 27.5-30 aralığına kadar indirmesini bekliyor.

KKM SONA ERECEK

Düzenlemelerde sadeleşme adımlarına devam edilmesinin ve yıl içerisinde Kur Korumalı Mevduat (KKM) uygulamasının sonlandırılmasının planlandığı bildirildi.

Bankanın döviz kurlarının seviyesine ilişkin herhangi bir hedefi olmadığını altını çizildi.

ŞİMDİ SIRA BANKALARDA

ŞEKİB AVDAGIÇ/TO BAŞKANI: Faiz indirim kararının ekonomide öngörülebilirliği güçlendiren, 2025'e girerken faiz planlamalarının düşüş yönünde yapılabilmesine yönelik beklentileri karşılayan bir hamle oldu. Fonlama maliyetlerinin yüksekliği yatırım ve ticaretin önünde engel. Finansman koşullarının iyileşmesi, yatırım ve üretime katkı verecek en önemli unsur olacak. Bu süreçte finansmanı üretime ve yatırıma yönlendirecek seçici bir kredi mekanizması tesis edilmesi son derece önemli.

MUSTAFA GÜLTEPE/TİM BAŞKANI: İhracatçılar olarak mart ayından bu yana yüzde 50'de tutulan politika faizinde indirim zamanının artık geldiğini düşünüyoruz. Merkez Bankası da bu yönde bir adım attı. 2025'e girmeden faizin 250 baz puan indirilmesini memnuniyetle karşıladık. Yatırım yapmak isteyen ya da işletme sermayesi yatırımlarımız için faizlerin makul seviyelere indirilmesi çok önemli. Piyasaya da moral çağırını düşündüğüm indirimlerin enflasyondaki gerilemeye paralel olarak sürmesini arzu ediyoruz.

MAHMUT ASMALI/MÜSİAD BAŞKANI: Dezenflasyon sürecinin belirginleşmesiyle birlikte piyasaların faiz indirimi beklentisine olumlu karşılık veren Merkez Bankası Başkanı ve Para Politikası Kurulu'na, iş dünyası adına teşekkürlerimizi sunarız. Yılın son ayında politika faizinde öngörülen bu indirimin, firmalarımızın 2025 yılına ilişkin motivasyonunda olumlu bir etkisi olacağına inanıyoruz.

RIFAT HİSARCIKLIOĞLU/TOBB BAŞKANI: Şimdi sıra bankalarda. Bu indirimi öncelikli olarak KOBİ kredi faizlerine yansıtılmasını, üretime ve istihdama destek olmasını bekliyoruz.

GÜRSEL BARAN/ATO BAŞKANI: Faiz indirimi 2025 yılı beklentileri açısından umut verici. Faiz indirimi ticaret, yatırım, üretim ve istihdamı canlandıracak şekilde devam etmeli. Bu süreçte bankaların da kredi faizlerini indirerek, KOBİ'lenimiz başta olmak üzere, reel sektöre destek olmasını bekliyoruz.

SEYİT ARDİC/ASO BAŞKANI: Bu indirimin en kısa sürede, finansman sorunu yaşayan sanayicilerimizin kullandığı kredilere de yansımının, üretim, istihdam ve ihracatımızın sürdürülebilirliği açısından önemini bir kez daha vurgulamak istiyoruz.

İŞ DÜNYASI FAİZ İNDİRİMİNİ OLUMLU KARŞILADI

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç faiz indirimine ilişkin yaptığı değerlendirmede, indirim kararının ekonomide öngörülebilirliği sağlayan, 2025'e girerken faiz planlamalarının düşüş yönünde yapılabilmesine yönelik beklentileri karşılayan bir hamle olduğunu ifade etti. Finansman koşullarının iyileşmesinin, yatırım ve üretime katkı verecek en önemli unsur olacağını kaydeden Avdagiç, "Fonlama maliyetlerinin yüksekliği yatırım ve ticaretin önünde engel. Bu süreçte finansmanı üretime ve yatırıma yönlendirecek seçici bir kredi mekanizması tesis edilmesi son derece önemli." diye konuştu.

Avdagiç, 2025'te finansman koşullarının enflasyon, faiz ve kur kanalındaki gelişmelerin bütününe göre şekilleneceğini aktararak, "İş dünyası olarak bu üçlü arasında bir denge kurulacağına eminiz." dedi. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe de "İhracatçılar olarak mart ayından bu yana yüzde 50'de tutulan politika faizinde indirim zamanının artık geldiğini düşünüyorduk. Merkez Bankası da bu yönde adım attı." ifadelerine yer verdi. Gültepe, 2025'e girmeden faiz 250 baz puan indirilmesini memnuniyetle karşıladıklarının altını çizerek, "Yatırım yapmak isteyen ya da işletme sermayesi zayıflayan firmalarımız için faizlerin makul seviyelere indirilmesi çok önemli. Piyasaya da moral olacağını düşündüğüm indirimlerin enflasyondaki gerilemeye paralel olarak sürmesini arzu ediyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

"FİNANSA ERİŞİM VE YATIRIM ORTAMI AÇISINDAN ÇOK ÖNEMSIYORUZ"

Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın ise yılın ikinci yarısından bugüne ekonomik göstergelerin faizlerin düşmesi noktasında sinyal verdiğini ve Merkez Bankasının da 250 baz puan indirimle

İş dünyası Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Para Politikası Kurulunun yaklaşık iki yıl aradan sonra politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını 250 baz puan düşürerek yüzde 50'den yüzde 47,50'ye çekmesini olumlu karşıladı.

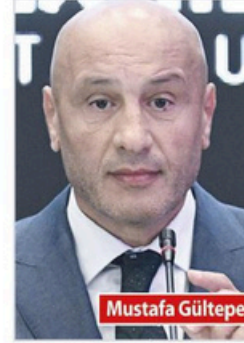
bu doğrultuda adım attığını kaydetti.

Aydın, faizlerin düşmesini finans erişim ve yatırım ortamı açısından önemsediklerini ve bu kararın piyasalara moral olacağını vurgulayarak, "Merkezin para politikasındaki kararlı duruşu, yurt içi talepte dengeleme, reel olarak değerlendirilen Türk liramız, cari açığın milli gelire oranının yüzde 5,5'ten 1'e gerilemesi, ülke risk primimizin düşmesi, rezerv düşüklüğünün endişe kaynağı olmaktan çıkması, dış kaynak maliyetinin yüzde 30 düşmesi ve 2025 yılı enflasyonunun yarınaya düşecek öngörüsü bizi bu beklentiye itmişti." şeklinde konuştu. Özellikle iç piyasada yılın ikinci yarısından itibaren ekonomi verilerinde güzel haberler aldıklarını belirten Aydın, şunları aktardı:

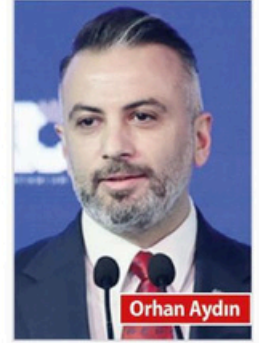
"Merkezin faiz düşürmesini gevşeme olarak değil, ekonomik aktivitelerdeki to-

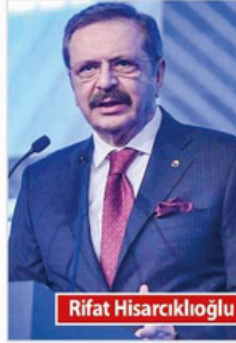
Şekib Avdagiç

Mustafa Gültepe

Orhan Aydın

Rifat Hisarcıklıoğlu

Gürsel Baran

Seyit Ardıç

parlanma eğilimine paralel, moral kaynağı teşkil edeceğini düşünüyoruz. Bu bağlamda 250 baz puan düşüş enflasyon tarafında güzel haberler geldikçe daha da düşmeye devam edecektir. Alınan bu karar takdirle karşıyoruz, 2025 yılının ülkemiz için hayırlı olmasını diliyoruz."

TOBB VE ATO

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Ankara Ticaret Odası (ATO) ve Ankara Sanayi Odası (ASO) başkanları sosyal medya hesaplarından TCM-B'nin faiz indirimine ilişkin değerlendirmede bulundu. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Merkez Bankasının yaklaşık iki yıl aradan sonra politika faizini 250 baz puan düşürerek yüzde 47,50'ye çektiğini anmsatarak, "Şimdi sıra bankalarda. Bu indirimi öncelikli olarak KOBİ kredi faizlerine yan-

sıtmalarını, üretime ve istihdama destek olmalarını bekliyoruz." ifadelerini kullandı. ATO Başkanı Gürsel Baran da faiz indiriminin 2025 yılı beklentileri açısından umut verici olduğunu bildirdi. Faiz indiriminin, ticaret, yatırım, üretim ve istihdamı canlandırarak şekilde devam etmesi gerektiğini vurgulayan Baran, "Bu süreçte bankaların da kredi faizlerini indirerek, KOBİ'lerimiz başta olmak üzere, reel sektöre destek olmalarını bekliyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

Ankara Sanayi Odası Başkanı Seyit Ardıç ise "Bu indirim en kısa sürede, finansman sorunu yaşayan sanayicilerimizin kullandığı kredilere de yansımalarının, üretim, istihdam ve ihracatımızın sürdürülebilirliği açısından önemini bir kez daha vurgulamak istiyorum." görüşünü paylaştı.

MERKEZ BANKASI 22 ay sonra faiz indirdi

MERKEZ BANKASI, 22 AY SONRA FAİZ İNDİRİMİ YAPTI. POLİTİKA FAİZİ, %50'DEN %47,5'E ÇEKİLDİ. FAİZ İNDİRİMİ, ENFLASYONUN DÜŞÜŞ EĞİLİMİNDE OLDUĞU BİR DÖNEMDE GERÇEKLEŞTİ. MERKEZ BANKASI, SIKI PARA POLİTİKASI DURUŞUNUN DEVAM EDECEĞİNİ VE ENFLASYONU ORTA VADEDE %5 HEDEFİYLE KONTROL ALTINA ALMAYI AMAÇLADIĞINI DUYURDU.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), yaklaşık iki yıl aradan sonra faiz indirimine gitti. Banka, politika faizini 250 baz puan indirerek %50'den %47,5'e çekti. Bu adım, TCMB'nin 22 ay sonra yaptığı ilk faiz indirimi olma özelliği taşıyor. TCMB, Mart 2023'te faiz oranını %50'ye çıkararak faiz artırma sürecini tamamlamış, ardından 8 toplantı boyunca faizi sabit tutmuştu. Dün alınan karar, 9 aylık sabit yüksek faiz dönemini sona erdirdi. Ayrıca, TCMB, 2025 yılında 12 yerine 8 faiz toplantısı yapma kararı aldığını duyurdu.

Enflasyon düşüştü

TCMB'nin açıklamasına göre, kasım ayında enflasyonun ana eğilimi yataya yakın bir seyir izledi. Aralık ayında ise ana eğilimde bir düşüş bekleniyor. Yurt içi talebin yavaşlaması, enflasyondaki düşüşü destekliyor. Temel mal enflasyonu düşük seviyelerde kalmaya devam ederken,

hizmet enflasyonundaki iyileşme belirginleşiyor. Bankanın yaptığı açıklamada, enflasyon beklentilerinin ve fiyatlama davranışlarının iyileşme eğiliminde olduğu, ancak dezenflasyon sürecinin risk unsurları taşımaya devam ettiği ifade edildi. TCMB, sıkı para politikası duruşunun devam edeceğini ve enflasyon beklentileri belirgin şekilde düzelen bir seviyeye ulaşana kadar bu politikanın sürdürüleceğini vurguladı.

Kredi talebi artabilir

Faiz kararının, banka kredilerine olan talebi artırması bekleniyor. Özellikle konut kredilerinde faizlerin düşmesi öngörüldü. Faiz kararı öncesinde bazı bankalar konut kredi faiz oranlarını indirmişti. Bu gelişmenin, konut sektörü üzerinde olumlu etkiler yaratması bekleniyor. Gayrimenkul uzmanları, 2025'te konut sektörünün canlanacağını öngörürken, faiz indiriminin önemli bir adım olduğunu ancak faizin daha da düşmesi gerektiğini belirtiyor.

SIKI PARA POLİTİKASI SÜRECEK

TCMB, enflasyon ana eğiliminde belirgin bir düşüş sağlanana kadar sıkı para politikası duruşunun süreceğini açıkladı. Banka, enflasyon görünümü doğrultusunda faiz kararlarını ihtiyatlı ve veri odaklı bir yaklaşımla alacağını ve gerektiğinde parasal sıkılaştırma önlemlerini devreye sokacağını duyurdu. TCMB, enflasyonun orta vadede %5 hedefine ulaşması için gerekli koşulları sağlamayı amaçladığını belirtti. Merkez Bankasının bu adımı, Türk ekonomisinin enflasyonla mücadelede önemli bir dönüm noktası olarak değerlendirilirken, faiz indiriminin piyasalar üzerindeki etkileri ise önümüzdeki günlerde netleşecek.

İş dünyası, faiz indirimini olumlu karşıladı

Faiz indirimi, iş dünyası tarafından olumlu karşılandı. İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagic, bu adımın ekonomide öngörülebilirliği artıracığını belirterek, "Finansman koşullarının iyileşmesi, yatırım ve üretime katkı sağlayacaktır" dedi. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe de, faiz indiriminin yatırımcılar için olumlu olduğunu ve bu sürecin enflasyondaki gerilemeye paralel olarak sürmesini beklediklerini ifade etti. Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın, faiz indiriminin piyasalara moral kaynağı olarak değerlendirdi ve "Bu karar, ekonomik toparlanmaya katkı sağlayacak" dedi. Asrın İşinsanları Derneği (ASRIAD) Başkanı Cemil Yıldız ise, 250 baz puanlık indirimin "başlangıç" olduğunu vurgulayarak, sürecin devam etmesini beklediklerini dile getirdi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Ankara Ticaret Odası (ATO) ve Ankara Sanayi Odası (ASO) başkanları da, TCMB'nin faiz indirimini desteklediklerini belirterek, bankaların bu indirimi KOBİ kredilerine yansıtarak reel sektöre destek olmalarını talep etti. Faiz indiriminin, sanayi, ticaret ve üretim üzerinde olumlu etkiler yaratması bekleniyor. (A.A.)

ASO BAŞKANI ARDIÇ, ODA'NIN ARALIK AYI MECLİS TOPLANTISINDA KONUŞTU:

'Enflasyonla mücadele uzun ve zorlu bir süreç'

ASO Başkanı Ardıç Bu noktada ekonomi yönetimize güvenimizin tam olduğunu altını kalın çizgilerle çizerek vurgulamak istiyorum" dedi.

ANKARA, AA

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı **Sevdi Ardıç**, enflasyonla mücadelenin uzun ve zorlu bir süreç olduğunu çok iyi bildiklerini belirterek, "Yeter ki rasyonel politikalar taviz verilmeden uygulanmaya devam etsin. Bu noktada ekonomi yönetimize güvenimizin tam olduğunu altını kalın çizgilerle çizerek vurgulamak istiyorum." dedi. ASO'nun aralık ayı meclis toplantısı ile ASO 2. ve 3. OSB Müteşebbis Heyet Müşterek Toplantısı, Oda binasında gerçekleştirildi.

Ardıç, burada yaptığı konuşmada, Balıkesir'de mühimmat fabrikasındaki patlamada hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diledi.

Gelecek yıl için belirlenen 22 bin 104 lira asgari ücretin Türkiye'ye hayırlı olmasını dileyen Ardıç, 2025'in enflasyonla mücadelede başarıya ulaşarak, toplumun tüm kesimlerinin refahının artacağı bir yıl olmasını temenni etti.

'Küresel ticaret savaşları, ithal girdi ve üretim maliyetlerini artıracak'

Ardıç, küresel düzeyde risk algısının yüksek olduğu bir yılın geride bırakıldığını belirterek, mevcut göstergeler ve beklentilerin bu risklerin 2025 yılında da devam edeceğini gösterdiğini söyledi.

Gelişmiş ekonomilerin artan borç yükü, yaşanan nüfus ile yetersiz ve eskimiş altyapı gibi uzun vadeli yapısal zorluklarla karşı karşıya olduğunu anlatan Ardıç, bu sorunlara çözümüne yönelik politika tercihlerinin, bu ekonomilerin uzun vadeli büyüme hızlarını belirleyeceğini dile getirdi.

Ardıç, yeniden ABD Başkanı seçilen Donald Trump'ın uygulamaya koymayı planladığı tarife ve gümrük vergilerinin ekonomik entegrasyonu tersine çevirebileceğini söyledi.

ABD ve Çin ekonomilerinin büyüme beklentilerinde aşağı yönlü revizyon yapıldığına dikkati çeken Ardıç, "Muhtemelen şiddetlenecek küresel ticaret savaşları, ithal girdi ve üretim maliyetlerini artıracaktır. Tarife artışlarının etkilediği ürünlerin ve sektörlerin kapsamının genişlemesi halinde, ülkemizin dış ticaret göster-

gelerinin korozyona uğraması olasılık dahilindedir." diye konuştu.

'Ekonomi yönetimize güvenimiz tam'

Ardıç, Türkiye'de dezenflasyonist sürecin sektörler arasında farklılaşmaya neden olduğunu ve sanayi sektörü üzerinde baskının artmaya devam ettiğini belirtti.

Sanayiciler için önemli dış pazarlarda devam eden durgunluğun ihracatın artış potansiyelini sınırlandırdığını vurgulayan Ardıç, sanayi üretim endeksinin yıllık bazda 6 aydır gerilediğine dikkati çekti.

Ardıç, ekim ayında cari dengenin 1,9 milyar dolar fazla verdiğini ifade ederek, şu değerlendirmede bulundu: "Cari açığı iyileştirme ihtilatımızdaki düşüşten kaynaklanıyor. Dezenflasyonist süreç devam ederken, cari

işlemler açığının Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın yüzde 1 seviyesine yaklaşması önemli gelişme lakin sanayi üretimindeki durgunluğun payını göz önüne almak gerekiyor. Enflasyonla mücadele uzun ve zorlu bir süreç, bunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Yeter ki rasyonel politikalar taviz verilmeden uygulanmaya devam etsin. Bu noktada ekonomi yönetimize güvenimizin tam olduğunu altını kalın çizgilerle çizerek vurgulamak istiyorum."

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının (TCMB), hedeflenen enflasyona yakınsamayla, faiz indirimine başlayabileceğini kaydeden Ardıç, bunun makroekonomide istikrarın sağlanması yönünde önemli bir adım olabileceğini bildirdi.

Ardıç, dünyanın hızla değiştiğine dikkati çekerek, Türkiye'nin dijitalleşmeye, iklim değişikliğine, küresel değişimlere hızla uyum sağlaması gerektiğini dile getirdi.

Bu çerçevede "Sınırdan Karbon Düzenleme Mekanizması"na geçiş döneminin 1 Ekim 2023'te başladığını hatırlatan Ardıç, şunları kaydetti:

"Mali yükümlülüklerin doğacağı asıl uygulama, 1 Ocak 2026'da, aşamalı olarak yürürlüğe girecek. Yani sadece bir yılımız kaldı. 2025, biz sanayiciler için bu dönüşüme uyum sağlama noktasında da çok kritik bir yıl olacak. Devlet, özel sektör ve tüm kurum ve kuruluşlarımızla ortak akılla hareket edip hızla yol almamız."

İş dünyası temsilcileri MERKEZ BANKASI KARARINI DEĞERLENDİRDİLER

İş dünyası Merkez Bankası'nın yaklaşık iki yıl aradan sonra politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını 250 baz puan düşürerek yüzde 50'den yüzde 47,50'ye çekmesini olumlu karşıladı.

İSTANBUL - İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagıç faiz indirimine ilişkin yaptığı değerlendirmede, indirim kararının ekonomide öngörülebilirliği sağlayan, 2025'e girerken faiz planlamalarının düşüş yönünde yapılabilmesine yönelik beklentileri karşılayan bir hamle olduğunu ifade etti.

Avdagıç, 2025'te finansman koşullarının enflasyon, faiz ve kur kanalındaki gelişmelerin bütününe göre şekilleneceğini aktararak, "İş dünyası olarak bu üçlü arasında bir denge kurulacağına eminiz." dedi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe de "Yatırım yapmak isteyen ya da işletme sermayesi zayıflayan firmalarımız için faizlerin makul seviyelere indirilmesi çok önemli. Piyasaya da moral olacağını düşündüğüm indirimlerin enflasyondaki gerilemeye paralel olarak sürmesini arzu ediyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

"FİNANSA ERİŞİM VE YATIRIM ORTAMI AÇISINDAN ÇOK ÖNEMSİYORUZ"

Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın ise yılın ikinci yarısından bugüne ekonomik göstergelerin faizlerin düşmesi noktasında sinyal verdiğini ve Merkez Bankasının da 250 baz puan indirimle bu doğrultuda adım attığını kaydetti.

Aydın, faizlerin düşmesini finansa erişim ve yatırım ortamı açısından önemsediklerini ve bu kararın piyasalara moral olacağını vurgulayarak, "Merkezin para politikasındaki kararlı duruşu, yurt içi talepte dengeleme, reel olarak değerlendirilen Türk liramız, cari açığın millî gelire oranının yüzde 5,5'ten 1'e gerilemesi, ülke risk primimizin düşmesi, rezerv düşüklüğünün endişe kaynağı olmaktan çıkması, dış kaynak maliyetinin yüzde 30 düşmesi ve 2025 yılı enflasyonunun yarı yarıya düşecek öngörüsü bizi bu beklentiye itmişti." şeklinde konuştu.

Özellikle iç piyasada yılın ikinci yarısından itibaren ekonomi verilerinde güzel haberler aldıklarını belirten Aydın, şunları aktardı:

"Merkezin faiz düşürmesini gevşeme olarak değil, ekonomik aktivitelerdeki toparlanma eğilimine paralel, moral kaynağı teşkil edeceğini düşünüyoruz. Bu bağlamda 250 baz puan düşüş enflasyon tarafında güzel haberler geldikçe daha da düşmeye devam edecektir. Alınan bu kararı takdirle karşılıyor, 2025 yılının ülkemiz için hayırlı olmasını diliyoruz."

"250 BAZ PUANLIK İNDİRİM BİR BAŞLANGIÇTIR"

Asrın İşinsanları Derneği (ASRIAD) Genel Başkanı Cemil Yıldız ise faiz indirim döneminin başlanmasını ümit verici bulduğunu ve devamların gelişmesini beklediklerini söyledi.

Ülkenin uzun zamandır yüksek enflasyon ve yüksek faiz baskısı altında zor zamanlar yaşadığını bildiren Yıldız, «Bu konulardaki yüksek oranlar, özellikle sabit gelirli insanlar için hayatı fevkalade zorlaştırmaktaydı. Enflasyon ve faiz yükseklikleri fiyatlandırma davranışlarını da çok ciddi şekilde etkilemiş ve kontrolsüz bir dönem yaşanmasına sebep olmuştu.» ifadelerini kullandı.

Yıldız, ekonomi yönetiminin dezenflasyon politikalarını uygulamaya koyduğu günden bu yana devreye giren politikaların zorunlu olarak yeni daralmalara sebebiyet verdiğini hatırlatarak, sözlerini şöyle tamamladı:

"Yıl sonunda 2025 yılı için belirlenen bazı rakamlar enflasyonun kontrol altına alınma yolunda adım atıldığını göstermektedir. TCMB'nin yılın son PPK toplantısı kararında açıkladığı 250 baz puanlık indirim bir başlangıçtır. Bu noktada kritik tavır, bu başlanan sürecin devam ettirilmesi iradesinin gösterilmesidir. Başka gerekçeler yüzünden bu politika gevşetilirse işte o zaman ödenen büyük bedellerin de boşa gitme riski olacaktır. Buna fırsat verilmemelidir."

İş dünyası temsilcileri, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının (TCMB) politika faizini yüzde 47,50'ye indirmesinin ardından, bu kararın finansman maliyetlerine de yansımaları bekliyor. **"ŞİMDİ SIRA BANKALARDA"**

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Ankara Ticaret Odası (ATO) ve **Ankara Sanayi Odası** (ASO) başkanları sosyal medya hesaplarından TCMB'nin faiz indirimine ilişkin değerlendirmede bulundu.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Merkez Bankasının yaklaşık iki yıl aradan sonra politika faizini 250 baz puan düşürerek yüzde 47,50'ye çektiğini anımsatarak, "Şimdi sıra bankalarda. Bu indirimi öncelikli olarak KOBİ kredi faizlerine yansıtılmalarını, üretime ve istihdama destek olmalarını bekliyoruz." ifadelerini kullandı.

ATO Başkanı Gürsel Baran da faiz indiriminin 2025 yılı beklentileri açısından umut verici olduğunu bildirdi. Faiz indiriminin, ticaret, yatırım, üretim ve istihdamı canlandırarak şekilde devam etmesi gerektiğini vurgulayan Baran, "Bu süreçte bankaların da kredi faizlerini indirerek, KOBİ'lerimiz başta olmak üzere, reel sektöre destek olmalarını bekliyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

Ankara Sanayi Odası Başkanı **Seyit Ardic** ise "Bu indirimin en kısa sürede, finansman sorunu yaşayan sanayicilerimizin kullandığı kredilere de yansımalarının, üretim, istihdam ve ihracatımızın sürdürülebilirliği açısından önemini bir kez daha vurgulamak istiyorum." görüşünü paylaştı. (AA)

Ardıç dış ticaret verilerini yorumladı

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardıç, yılın ilk 11 ayına ait dış ticaret verilerinin üretimde yaşanan zorlukları yansıttığını belirterek, "TÜİK rakamlarına göre Ocak-Kasım döneminde ihracat, bir önceki yıla göre yüzde 2,5 artarken, ithalat ise yüzde 6,4 azaldı" dedi.

ASO Aralık ayı Toplantısı, ASO ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Toplantıda, 2024 yılının sanayi sektöründeki sorunları ve güncel ekonomik gelişmeler ele alındı. Toplantıda konuşan ASO Yönetim Kurulu Başkanı Seyit Ardıç, 2024'ün üçüncü çeyreğinde ekonominin yüzde 2,1 büyürken, üst üste iki çeyrek daralma yaşadığına dikkati çekerek, "Sanayi sektörü ise son iki çeyrekte ortalama yüzde 2 daralarak, diğer

sektörlerden negatif ayrıştı. Dezenflasyonist süreç, sektörler arasında farklılaşmaya neden olurken, sanayi sektörü üzerinde baskı artmaya devam ediyor. Sanayi tarafında iki çeyrek üst üste yaşanan daralma, enflasyonla mücadelede büyük bedelin sanayi tarafına yüklendiğini gösteriyor" diye konuştu.

İnşaat yatırımları hızlanırken, makine yatırımlarında daralmanın

devam ettiğini söyleyen Ardıç, şu değerlendirmede bulundu: "Enflasyonla mücadelede sıkılaştırıcı politikaların en önemli etkisi makine ve teçhizat yatırımlarında görülüyor. 2019'dan bu yana ilk kez iki çeyrek üst üste daralmaya işaret eden makine ve teçhizat yatırımları, 3. çeyrekte yüzde 8,6 azaldı. Bu düşüş önümüzdeki dönemde büyümeyi zayıflatacak bir gelişmedir. Son dönemde, en önemli dış pazarlarımızda de-

vam eden durgunluk ihracat artış potansiyelimizi sınırlandırırken, iç piyasadaki talep de zayıflamaya devam ediyor. Bu durum finansmandaki sıkılaşma ile birleşince, sanayi üretiminde daralma ve ihracat büyümesinde yavaşlama yaşıyoruz." "Yıllık sanayi cirosu ise Ekim ayında enflasyonun yüzde 37,2 altında kaldı" Ardıç, sanayi üretim endeksinin yıllık bazda 6 aydır gerilediğini vurgulayarak, "Son 3 yılda mal ve

hizmet tüketimi reel olarak yüzde 62 artarken sanayi üretimde büyüme ise neredeyse sıfır. İmalat PMI endeksi sekiz aydır 50 eşik değerinin altında gerçekleşiyor. Ekim'de olduğu gibi Kasım ayında da yeni siparişler takip edilen on sektörden dokuzunda yavaşladı. Yıllık sanayi cirosu ise Ekim ayında enflasyonun yüzde 37,2 altında kaldı" ifadelerini kullandı.